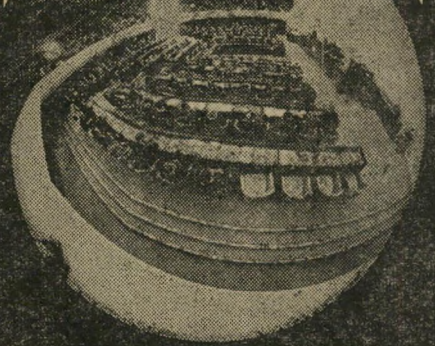

הרעיונות ביניים

מאת אורי אבנרי

12-10 בינואר 1972

אני נעדר -

משמע אני קיים

מדי פעם אני מקבל בעיתונות מחמאה בעקיפין. חבר קורה כשאני מחמיץ ישיבה כלשהי. העיתונאים ממחרים לצייץ זאת.

דומני שאין מחמאה יותר גדולה מאשר זו: שבשנה השביעית של נוכחות סיעתנו בכנסת, נחשב העדרי מ' ישיבה אחת למאורע כה יוצא-דופן, שהוא ראוי לציון עיתונאי מיוחד.

השבוע זה קרה שוב. ועדת-הכלכלה, שחנני חבר

בה, החליטה לערוך ביקור במפעלי אוניקארס. בגלל הסתבכות פרשת משה דיין, לא יכולתי לנסוע באותו בוקר לסיור זה. כמה עיתונים מצאו לנכון לצייץ כי לא נוכחתי בסיור.

בוועדת-הכלכלה יש 19 חברים. בסיור השתתפו תשעה. מלבד שמואל תמיר (שגם העדרו צויין) ומלבד, יש עוד שבעה חברי-ועדה שנעדרו. אך איש לא מצא בכך, משום-מה, עניין כלשהו.

ליח דיין ולית דיין

בשבוע שעבר נפלה טעות בדיווח במדור זה. הודעתי שוועדת-החינוך קיבלה את ההסתייגות שלנו לגבי הפרת חוק העתיקות. מסתבר שאין זה נכון. המערכה המחודשת שלנו נגד הפרת-החוק השיטתית של משה דיין, ונגד המחל המחפיר של אגף העתיקות בהגנה על רכוש המדינה, התחילה בעיקבות הצעת-חוק, שביקשה להעלות במיקצת את הקנס המגוחך שהיה קבוע בפקודת העתיקות, שמקורה עוד בימי המנדאט. נראה כי המערכה הזאת עשתה את שלה. כי ועדת-החינוך, בראשות ח"כ אלימלך רימלט מגח"ל, החליטה בישיבתה בשבוע שעבר לתקן את החוק, ולהציע קנס של 30 אלף לירות. השבוע הוזמנתי, לפי בקשתי, לישיבת הוועדה, כדי לנמק את ההסתייגות שלנו, שהיא: לקבוע קנס של 50 אלף לירות. נוסף על עונש-מאסר של שנה. נאמר לי שבישיבה זו ישתתף הפרופסור יגאל דיין וד"ר בירן, ראש אגף-העתיקות. התכוננתי לכך, והבאתי

ח"כ אלימלך רימלט

לישיבת הוועדה את המיסמכים המעידים שדיין גער בבירן וטען שהוא "פושע", על שהוא משלים עם מעשי דיין. אולם, משום-מה, לא הופיעו בירן ודיין. ציטטתי באוזני הוועדה חלק מן המידע שרכננו בדייניו בפרשת דיין, וגם קראתי מתוך ספרו של שבתי טבת, שנכתב בהשראת דיין וקיבל את ברכתו. טבת מזכיר כחצי תריסר הפרות חוק של דיין.

כאשר תמחו חברי הוועדה על גובה הקנס שהצעת, פקחתי את עיניהם לגבי הרווחים העצומים של הסוחרים הבלתי-חוקיים בעתיקות.

הוועדה שמעה את הדברים בסקרנות. אך איש מחבריה לא רצה להסתבך עם דיין. ההסתייגות נדחתה, ואצטרך להביא אותה למליאת הכנסת.

תוך כדי כך העיר רימלט, בצדק, שהוועדה מססלת כעת רק בתיקון החוק, ולא בדרך הפעלתו. כדי לעשות זאת, יש להביא בפני המליאה הצעה לסדר-היום, ועל המליאה להעבירה לוועדה. הודעתי שנעשה זאת בקרוב.

כנסת

אלקטרונית

אורחים מארצות-הברית, ששמעו על מלחמתנו נגד העדרות חברי-הכנסת, הזכירו באוזני לא פעם את שמה

של הסנאטורית ממדינת מיין, מרגארת צ'ייז סמית. סמית מנהלת בסינאט האמריקאי מאבק דומה ל-מאבקנו בכנסת. ולראייה: כאשר נאלצה לעבור ניתוח בשנת 1968, צויין שעד לאותו יום השתתפה ב-2941 הצבעות רצופות בסינאט, מבלי להחמיץ אף אחת מהן. החודש הודיעה סמית שהיא עומדת להגיש הצעה לתיקון חוקת ארצות-הברית, שיקבע כי סנאטור המח' מיץ, מכל סיבה שהיא, 40% של ההצבעות, יגורש אוטו-מטית מן הסינאט.

המעניין ברעיון זה הוא שבסינאט האמריקאי ניתן לקבוע בדיוק אילו סנאטורים השתתפו בכל הצבעה שהיא, ואיך הצביעו.

בכנסת שלנו אין כל אפשרות כזאת. רק במיקרים נדירים נערך אצלנו מניין הקולות בהצבעה, ואז אפשר לדעת כמה מן הח"כים השתתפו בהצבעה. אך אי-אפשר לדעת מי הם הח"כים שנכחו בהצבעה. אי-אפשר לדעת איך הצביעו. הדבר אינו נרשם בשום פרוטוקול. ממילא אין לבחור כל אפשרות לדעת אם ח"כ פלוני נכח בהצבעות, ומה היו הצבעותיו. אפשר ללמוד על כך רק מרישומים מיקריים בעיתונות.

כדי לתקן מצב זה הגשתי לוועדת-הכנסת הצעה להנהיג בבית הצבעה אלקטרונית, באמצעות מיתקנים מודרניים, הרושמים תוך אלפית השנייה מי הצביע ואיך הצביע כל ח"כ, תוך רישום אוטומטי.

צירפתי הצעה זו, בצורת הסתייגות, להצעה של ועדת-הכנסת שבאה לבטל את נוהל ההצבעה החשאית בכנסת. נימקתי אותה מעל הדוכן, ואמרתי בין השאר: **אבנרי:** אני דוגל עקרונית בפומביות הפרלמנט. פומביות הפרלמנט, כמו פומביות בית-המשפט, היא אחד מאבני-היסוד של מיסטר דמוקרטי. לא ייתכן שחברי הכנסת ילכלכו את מעשיהם בסתר, ואחר-כך יתייצבו בפני הבוחרים, מבלי שהבוחרים ידעו בעד מה ונגד מה הצביעו. מבחינה זאת איני מסתפק בדברי יושבראש הוועדה (ישראל ישעיהו), עם כל הכבוד. נדמה לי שהגוהל בכנסת מייושן, והגיע הזמן שהכנסת תתן דעתה על הצורך להנהיג מודרניזציה מינימלית בהליכה.

הסתייגותי נועדה להנהיג בכנסת דבר הקיים כבר במיספר פרלמנטים בעולם, ובקרוב יהיה ודאי קיים ברוב הפרלמנטים בעולם. דהיינו: הצבעה אלקטרונית.

אצביע בקיצור, על היתרונות של תהליך זה. **ישראל קרגמן:** זה עולה כסף!

אורי אבנרי: מיד אדבר, חברי-הכנסת קרגמן, על ההוצאות.

כאשר אומר יושבראש הוועדה שהציבור יודע איך מצביעים נבחריו, אין הוא מדייק. נכון שבתיאוריה יכול הציבור לדעת זאת, אבל אין הציבור יודע זאת. הדבר אינו נרשם בשום פרוטוקול. העיתונאים אולי רואים ואולי אינם רואים כיצד מצביעים. אם חברי-כנסת נמנעים מהצי-בעה בשקט, ולא באופן הפגנתי, זה אינו נרשם.

משה ברעם: יש פרלמנטים בהם אסור להי-מנע מהצבעה - נורבגיה, למשל.

אורי אבנרי: יתכן. אינני בטוח שזה רע, חברי-כנסת ברעם. כרעג אני רק טוען שכאשר חברי-כנסת מצביע בעד או נגד עניין מסוים, או נמנע, צריך הדבר להירשם בפרוטוקול, וכך יוכל יריבו בבחירות הבאות להופיע בפני הציבור ולומר שאותו חברי-כנסת נמנע, הצביע בעד או הצביע נגד בעניין המסויים, והדבר יהיה ברור מעבר לכל ויכוח.

אדוני היושבראש, המעלה הראשונה של הצבעה אלק-טרונית היא הדיוק בספירה.

יש אידייק רב במניין הקולות בכנסת, ולא פעם נוכחנו לדעת שיש שגיאות, ואין זאת אשמתו של איש. מכיוון שחשוב לדעת מה היתה ההצבעה בדיוק, הרי הצבעה אלקטרונית, הקובעת תוך אלפית השנייה את המניין המדוייק, היא דבר חשוב.

שנית - ובעיני זהו הנימוק העיקרי - הצבעה אלקט-רונית, בה נקבע אם חברי-כנסת מסויים הצביע ומה הצביע, היא המרצה חשובה מאוד לנוכחות במליאת הכנסת.

לפני מיספר שבועות התקיימה ישיבה אצל יושבראש הכנסת, והשתתפו בה יושבראש כלל הסייעות. יושבראש כלל הסייעות שפכו את מרי לבם על כך שחברי סיעותיהם אינם נוכחים במליאה וגם בוועדות.

קריאה: את זה אינך יכול להגיד!

בנימין הלוי: איתה מציע שתהיה הצבעה אלקטרונית גם בוועדה?

אורי אבנרי: אינני מציע את זה. אני רק אומר שגם על כך התלוננו.

אך מכיוון שיושבראש כל הסייעות הסכימו לכך שה-מצב הנוכחי אינו מבטיח רצון, ושיש להגביר את הנוכחות במליאה - וישב ראש הכנסת הוא מן הקיצוניים בדרישה הזאת - הרי יש חיוב רב בהצבעה אלקטרונית, שהיא כוח ממריץ חשוב בכיוון זה.

יצחק רפאל: אבל תוצאת ההצבעה נרשמת גם כאן.

המעלה השלישית של הצבעה אלקטרונית, אדוני היושב ראש, היא האחירות האישית של חברי-הכנסת. אני חושב שזה בריא לתהליך הדימוקרטי, שכל חבר כנסת יידע כי הצבעתו האישית בכלל עניין נשמרת לזכרון הדורות, ויכולה להיות מצוטטת בבחירות.

אורי אבנרי: אבל לא נרשם כמה נכחו בהצבעה, אלא אם כן דורש מישהו מניין הקולות.

מתעוררת בעיית הכסף. יושבראש הכנסת, שאינו פניתי בעניין זה, הואיל לענות לי. הוא מסר לי שהדבר נבדק ושנתקבלה ידיעה ממרכז האו"ם, שם קבעו המומחים כמה זה עולה. גדול האו"ם הוא, בערך, כגודל הכנסת.

להגנה על שלום הציבור

- (ו) ריענון מתכונת הצמרת המישי-טריתית הבכירה.
- (ה) חידוש ציוד המיטרה, לשם חיזוק מערכת המיכשור החדש ל-מלחמה בפשע.
- (ו) גיוס כוחות-עור ציבוריים להיג-בור המיטרה בנקודות תורפה.
- (ז) קידום מהיר של כוחות מצטיי-נים בשורות המיטרה.
- הכנסת קוראת לנקיטת צעדים נמרצים במסגרת החוק, לגילויים ולהעמדתם לדין של איר-גוני פשעה פוליטיים-בכיכול, העוסקים באלימות ובאיומים באלימות.
- הכנסת קוראת לאנשי-ציבור לכל ל-התרועע עם דמויות ידועות מן העולם התחתון, ול-בל להפריע לפעולות המיטרה נגד הפשיעה וה-אלימות.
- הכנסת קוראת לציבור לשתף פעולה עם המיטרה ולמסור עדות למיטרה על מקרי פשיעה ובריונות, המתרשמים בנוכחותם.
- הכנסת קוראת להקמת צוות-תיכנון, בהשתתפות מומחים למקצועות השונים, להתוויית תוכנית-פעולה ארוכת-טווח לעקירת השרשים החב-רתיים, הפסיכולוגיים, הכלכליים והסביבתיים של תופעות הפשיעה והבריונות.

בטיכום הדיין על תופעות הבריונות, הגשנו את הצעת-הטיכום הבאה מטעם סיר-עת העולם הזה - כוח חדש. רק אני הצבעתי בעדה, אך כמה מחברי המערך ושאר הסייעות נמנעו מלהצביע נגדה, את-רי שהקשיבו לה בדריכות.

1. הכנסת קובעת שהתפשטות תופעות ה-בריונות והפשעה האלימה הגיעה לממדים של מצב-חירום, המהייב העירכות חדשה של הגופים האח-ראיים למינהל-החוק והמיטרה הדמוקרטי.

2. הכנסת קובעת שבמסגרת העירכות חד-שה זו, דרושים שינויים מרחיקי-לכת במבנה ובתי-פ-קוד המיטרה, ובין השאר:

- הגברה ניכרת של המשאבים ה-כספיים והאנושיים המוקדשים למל-חמה בבריונות, על כל גילוייה, וב-פשיעה הפלילית והפוליטית.
- שיחור המיטרה מתפקידים בלתי-חיוניים, שאינם קשורים במי-שרין בהגנה על שלום הציבור.
- העלאת משכורת הקצינים וה-שוטרים, לשם משיכת כוחות בעלי כושר אישי ומקצועי מעולה לשרות המיטרה.